

Gamvik kommune

Årsberetning 2019

Gamvik kommune

Postboks 174

9770 Mehamn

Vevikveien 6

9779 Mehamn

78 49 63 00

postmottak@gamvik.kommune.no

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Fra sektorene.....	5
2.1 Felles og Administrasjon	5
2.2 Oppvekst.....	6
2.3 Helse	7
2.4 Teknisk	8
2.5 Næring	8
3. Statlig styringssignal og rammebetingelser	10
4. Forhold av betydning/befolkning	10
5. Økonomi	11
5.1 Budsjett.....	11
Forklaring større budsjettavvik driftsregnskapet	11
5.2 Driftsregnskap	14
Resultat	14
Inntekter.....	15
Utgifter.....	16
5.3 Investeringsregnskap	17
5.4 Gjeld	18
5.5 Pensjon og premieavvik.....	19
5.6 Likviditet og arbeidskapital	20
6. Likestilling.....	21
7. Etikk	21
8. Internkontroll.....	21
9. Sykefravær.....	22
10. Andre kommunale utfordringer	22

1. Innledning

Gamvik kommune gir årsregnskap og årsberetning i henhold til kommunelovens § 14-3. Årsberetningen er en overordnet beretning som presenterer og analyserer kommunens utvikling, spesielt de faktorer som påvirker resultat og finansiell stilling. Det er også naturlig å berøre administrative forhold i årsberetningen.

I 2019 har Gamvik kommune fått besatt stillingen som rådmann, økonomisjef og teknisk sjef. Det er av avgjørende betydning at slike nøkkelstillinger blir besatt siden disse stillinger de facto er kommunens saksbehandlere innenfor sine områder. Sentraladministrasjon er ellers redusert i 2019, noe som påvirker tjenesteproduksjon og er en betydelig utfordring i forhold til de krav loven setter for kommunen.

I sum er administrasjon svekket i 2019 og så langt i 2020. Dette gir Gamvik kommune store utfordringer fremover og behov for å omorganisere og styrke administrasjon må gjøres for å løse utfordringene og tjenestene på en best mulig måte. I skrivende stund (juni 2020) har svært mange i administrasjons ledergruppe sagt opp, samt at rådmann også slutter. Rekruttering av personell til de ubesatte stillingene arbeides det kontinuerlig med.

Saksutredning for politisk behandling, gjennomføring av politiske vedtak:

Administrasjon har et stort ansvar knyttet til god saksutredning og gjennomføring av de vedtak som blir gjort. Administrasjon har god rolleforståelse i forholdt mellom administrasjon og politikk og skal gjennomføre de vedtak som blir gjort i de politiske organer. Enkelte ganger, når forslaget kommer fra politikere kan det være noe utfordrende å tolke vedtaket og gjennomføre intensjon i vedtaket.

Tilpasse drift til budsjett: Kommunen har hatt positivt driftsresultat fra 2015 til og med 2019.

Videreutvikle budsjettprosessen: Administrasjon arbeider kontinuerlig med budsjettprosessen og vil legge til rette for involvering på alle nivå, også politisk. Samspillet mellom politikere, organisasjoner og administrasjon vil være avgjørende for å få til gode prosesser.

Rekruttering til nøkkelstillinger: Kommunen er avhengig av ekstern rekruttering i mange tilfeller. Det har vist seg å være svært krevende å rekruttere til nøkkelstillinger. Årsaken er mange og sammensatte.

Videreutvikle samspillet mellom politikk og administrasjon: Dette området kommer administrasjon til å ha et stekt søkelys på også kommende år.

Rådmannen vil benytte anledningen å takke alle ansatte og medarbeidere for vel utført arbeid i 2019 og for den positivitet som vises og utøves. Kommunens ansatte er den viktigste ressursen kommunen har og avgjørende for at samfunnet vårt skal være på sitt beste.

Kommune- og fylkestingsvalg 2019: Kommunen avviklet kommune- og fylkestingsvalget i september. Valgavviklingen ble håndtert meget godt og de prosedyrer og regler som er satt ble fulgt, og ingen avvik eller uregelmessigheter ble funnet. Stor takk til våre medarbeidere for godt utført arbeid.

Utfordringer for 2020:

Kommuneadministrasjon er navet i kommunens organisasjon. Kravene til kommunal virksomhet er økende år for år basert på blant annet nasjonale føringer, samfunnets kunnskaps økning og befolkningens krav og forventninger til tjenestene som kommunen leverer og tilbyr. Som nevnt tidligere i dette dokumentet er det en betydelig utfordring å rekruttere nøkkelpersonell. I årsberetningen for 2017 sto det følgende «Nå er kommune i stor grad nede på «grunnfjellet»». Situasjon nå er betydelig forverret, og vi er langt under «grunnfjellet» på bemanning. Det arbeidet kontinuerlig med rekrutering, samt å finne andre løsninger for å prøve å opprettholde driften. Kjøp av tjenester blir gjort der det er mulig, men det kan i noen tilfeller medføre dyre og noe dårlige løsninger.

Økonomi er en utfordring. Rådmannen er bekymret med hensyn til mulig bortfall av private arbeidsplasser i kommunen noe som kan bety færre innbyggere, og som påvirker inntektene til kommunen. Flere nasjonale krav til kommunen påvirker også det økonomiske bildet. Kommunens utgifter er økende. Dersom det blir ubalanse mellom inntekter og utgifter vil det bli en smertefull prosess for å få balanse i økonomien.

Fra høsten av ble det innført nye rutiner for protokoll føring angående møter i formannskap og kommunestyret. Protokoll er produsert forløpende under møte og underskrives ved møtes slutt. Arkivtjenesten må styrkes fremover.

Det har vært gjennomført folkevalgtopplæring i løpet av året.

Det vil være fokus på å kunne gi ansatte mulighet for å styrke sin kompetanse.

Alt dette innenfor de økonomiske rammer som er tilgjengelig.

Mehamn, 18. juni 2020

Øyvind Korsberg
Rådmann

Alexander Gubberud Krogh
Økonomisjef

GAMVIK KOMMUNE
Økonomiavdelingen
8770 Mehamn

2. Fra sektorene

2.1 Felles og Administrasjon

I 2019 var det kommunestyre- og fylkestingsvalg, det ble brukt ressurser fra servicekontoret og personal for å gjennomføre valget (tilsammen 3 personer).

Det ble gjennomført 2 dager valgopplæring for nyvalgte politikere i oktober 2019.

Administrasjonen har hatt stor utfordringer innenfor sak og arkiv. Et gammelt og lite funksjonelt sak- og arkivsystem har gjort denne oppgaven utfordrende. Administrasjonen har vært uten arkivleder siden oktober 2019, dette medførte også at det ble en 100 % stilling mindre på servicekontoret. Møtesekretariatet og arkivlederopp-gaver er blitt overført til andre personer. Stillingen er ikke lyst ut da den skal sees i sammenheng med endringer som skal gjennomføres på personal- og servicekontoret.

Personell felles:

Ordfører 100 % stilling.

Aktiviteten i de sentrale politiske organene i 2019

Utvalg	Antall møter	Antall saker
Kommunestyret	6	64
Formannskapet	6	59
AMU	0	0
ADU	1	3
Eldrerådet	4	19
OOU	5	17
TMU	4	24
VAL	2	8
NU	0	0

Årsverk/ansatte/kjønn pr 31.12.19

	Antall årsverk	Antall ansatte/ konstituert	Kvinner	Menn
Rådmann	1	1	-	1
Personalerådgiver	1	1	-	1
Servicekontoret	3	3	2	1
Ansatt på tiltak (servicekontoret)	0,6	2	2	-
Økonomiavdelingen	3,8	3,8	3	1

2.2 Oppvekst

Barnehage

En stor glede for oppvekst er vedtaket om bygging av ny barnehage i Mehamn. Prosessen er nå i gang og Mehamn barnehage er midlertidig lokalisert i nordfløyen på Mehamn skole. I Gamvik har barnetallet i barnehagen økt. Elever ved Gamvik skole har fått tilbud om SFO i Gamvik. Dette tilbudet er lokalisert sammen med Gamvik barnehage. Mehamn barnehage og Gamvik barnehage har felles styrer.

I hele 2019 har skolene, da spesielt Mehamnskole hatt tett oppfølging av veilederkorpset. Veilederkorpset har hatt flere møter på Mehamn. Møtene har hatt ulikt innhold i tillegg til at veilederne har observert læreren i klasserommet og gitt personlig tilbakemelding/veiledning.

Undervisning

I 2019 startet arbeidet med å utarbeide en strategisk plan for skolene i Gamvik kommune. Denne planen er nå ferdig og behandlet politisk. Skolene skal nå arbeide med å sette tiltakene ut i praksis. I prosessen med å utarbeide den strategiske planen har vi hatt god hjelp av veilederkorpset. Veilederkorpset har vært gode kritiske venner underveis. I 2019 har vi hatt besøk av veilederkorpset to ganger per halvår. For skolene i kommunen og kommunenivået har det vært en berikelse å hatt en slik kompetent gruppe så nært det daglige arbeidet.

Innen voksenopplæringen har vi ikke hatt et godt år. Vi har hatt problemer med å få i gang kveldsundervisning. Vi har ikke fått søkere når vi har annonsert. Vi har annonsert via flere digitale kanaler samt med oppslag på Coop. Høsten 2019 hadde vi bare en igjen på introduksjonsprogrammet. Denne eleven har hatt fulltidstilbud på dagtid. Det er et magert tilbud når det er få deltakere.

Elevtallsutvikling:

Indikator og nøkkeltall	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19
Talet på elevar	96	88	77	79	76
Talet på skolar	3	3	3	3	3
Talet på lærarar med kontaktlærafunksjon	9	10	9	8	6
Talet på lærarar	26	28	23	17	16

Gamvik kommune, Grunnskole, Elevar, lærarar, skolar, Alle eierformer, Alle trinn, Begge kjønn

Tabellen viser elevtallsutviklingen samlet for skolene i kommunen. Elevtallet ligger stabilt.

Prognose elevtall:

	Prognose 2018-2019	Faktiske tall 2018-2019	Faktiske 2019/2020	Prognose 2020/2021
Mehamn	65	54	47	50
Småskolen	30	24	22	25
Mellomtrinnet	14	13	14	12
Ungdomsskolen	21	17	11	13
Gamvik	6	13	15	13
Småskolen	3	5	4	2
Mellomtrinnet	2	4	8	6
Ungdomsskolen	1	4	2	5
Skjånes	11	11	9	10
Småskolen	3	3	4	4
Mellomtrinnet	4	4	5	5
Ungdomsskolen	4	4	0	1

Kulturskole

Høsten 2019 vart det tilsett kulturskolelærer i full stilling. Denne stillingen kom i tillegg til ca 30% kulturskole som alt var i virksomhet. Kulturskolelæreren startet opp januar 2020.

Kulturkontoret

Høsten 2019 sa kulturkonsulenten opp sin stilling. I perioden fra oppsigelsen og fram til nytt år hadde vi en konstituert ansatt. Områder innen idrett, tildeling av treningstider, oppfølging av Den kulturelle skolesekken mm var prioriterte oppgaver. Kommunestyret la ned denne stillingen fra januar 2020. Frivillighetssentralen skulle overta mange av oppgavene. I ettertid har vi hatt problem med å få det til å fungere i praksis.

Gamvik kommune har rause politikere. I budsjettet for 2020 kom det en post for investering av datautstyr på skolene. Det har fått og vil fortsatt få en stor betydning for skolene innen det digitale feltet. Det vil også gi skolene mulighet for valg når nye læremidler/lærebøker skal innføres fra høst 2020. Alle skoler skal da praktisere etter ny læreplan – Fagfornyelsen. Nå kan digitale læreverk og fagboka utfylle hverandre, fordi vi har muligheten.

2.3 Helse

Ubesatte stillinger og vanskelig å beholde og rekruttere fagpersonell. Dette gjelder spesielt sykepleier og høyskole kandidater. Det er generelt svært sårbart i helgene. Sykehjemmet hadde en svært krevende sommer 2019 med flere terminale som trengte mye palliativ behandling og pleie. Vikarbruk gjelder for tillitsvalgte, kurs, permisjon og fravær på grunn av sykdom. Miljøtjenesten har måttet kjøpe plass til en ressurskrevende bruker, fra en annen kommune, da vi ikke hadde kompetanse nok til å gi den tjenesten i Gamvik kommune. Det er også avvik i lønn på grunn av nyansatt leder.

2.4 Teknisk

Året er preget av normal aktivitet, tidlig vinter, store utfordringer med vannlekkasjer og mangel på teknisk sjef deler av året.

Arbeidet med Kommuneplanens arealdel ble avsluttet og endelig planforslag lagt ut på høring i januar 2020. Arbeidet med reguleringsplan for Normannset pågikk i 2019. Planlagt ansettelse av saksbehandler på teknisk ble skrinlagt i forbindelse med budsjettet for 2020. For å kunne saksbehandle byggesaker innen fastsatte frister ble det sommeren 2019 inngått avtale med Nordkapp kommune slik at de tar all byggesaksbehandling for Gamvik kommune.

På grunn av begrensede vedlikeholdsmidler gjennomføres det ikke større vedlikeholdsoppdrag på kommunale bygg. Det er stort behov blant annet i Mehamn idrettshall (gulv i garderobe og vannlekkasje). Generelt er bygningsmassen for stor i forhold til dagens aktivitet, spesielt på skolene. Det ble iverksatt prosjektering av ny barnehage i Mehamn. Ny barnehage bygges i - 20/21.

Investeringsprosjektet for vannverket i Gamvik er videreført og det ble oppstart for fornyelse av deler av inntaksledningen for Mehamn vannverk. Begge disse prosjektene avsluttes i 2020. På høsten måtte det på grunn av lekkasjer og tette rør, haste iverksettes fornying av vannledningen i værveien og mot flyplassen. Fornyelse av vannledningsnett må fortsette for å kunne opprettholde leveringssikkerheten, spesielt gjelder dette for Mehamn vannverk. Den viktigste vannledningen er overføringsledningen fra Middagsvannet. Dersom det blir lekkasje på denne stopper vanntilførselen momentant og det må etableres kostbare løsninger med pumping av vann over fjellet.

Gamvik kommune slipper alle avløp fra kommunale ledninger ut i sjøen urensset. Det vil sannsynligvis komme pålegg om rensing de nærmeste årene. Kommunen har ingen forskrift for separate utslippsanlegg.

Matrikkelen er Norges offisielle register over fast eiendom, herunder bygninger, boliger og adresser. En av de store utfordringene for kommunen er at matrikkelen er mangelfull. Veldig få bygg er registrert korrekt, det mangler vesentlige opplysninger om areal, piper og ildsted. Det er bygd nye bygg som ikke er registrert i det hele tatt. Det må settes av ressurser for å oppdatere Matrikkelen, kanskje tekniske studenter kan ha dette som sommerjobb over 2-3 år.

Maskiner og biler er gamle og slitt, det medfører store vedlikeholdskostnader. Ettersom det er vedtatt feiing av hytter og fritidshus er det behov for scooter for å komme til bygningene. Scooteren kan også benyttes til lovpålagt kontroll av vannverkens nedslagsfelt. Brannvesenet mangler mannskapsbil til bruk ved utrykninger. Leasingskostnader for biler bør innarbeides i kommende budsjett, det kan dekkes opp med lavere vedlikeholdskostnader.

2.5 Næring

I alle de fem satsingsområdene har arbeidet gått som planlagt. Men grunnet strenge føringer i forbindelse med de tildelte RUP-midler har man ikke hatt det samme handlingsrommet som tidligere. Det betyr blant annet at man ikke har kunnet gi tilskudd til kjøp av fiskefartøy og

kvoter som ønsket. Næringsavdelinga har også hatt ansvaret for å utarbeide en turistplan som skal være en del av samfunnsdelen i arealplanen. Den blir sendt på høring høsten 2020.

I 2019 fikk næringsavdelinga i oppdrag å organisere markeringa av Mehamn 200 års jubileum. Dette ble et omfattende arbeid, men resultatet må kunne sies å bli vellykka.

Næringsavdelinga skal også lede arbeidet med utarbeidelse av samfunnsplan. Dette er utsatt grunnet koronapandemien, men starter opp høsten 2020.

En utfordring for næringsarbeidet er de stadige kutt i RUP-midler fra fylket. I tillegg er det innført strenge føringer på hvordan midlene kan benyttes, noe som gjør at handlingsrommet blir begrenset. Det betyr at man ikke lenger har et næringsfond tilpasset våre utfordringer. For å bøte på det har næringsavdelinga tidligere foreslått at det settes av egne midler til næringsfond. Denne anbefalinga ber vi politikerne ta med seg i budsjettarbeidet for 2020 I den sammenheng er det verdt å nevne at innarbeidede rutiner for bruk av næringsfondet fra tidligere år har gitt svært gode resultater. Det er nå signalisert at de strenge føringene for innestående RUP-midler blir opphevet. Det betyr en større frihet til å bruke næringsfondet innenfor de rammer og ønsker kommunen har satt.

- Informasjon og promotering
- Øke størrelsen for hjemmeflåten
- Forprosjekter og bistand til næringsliv
- Ungdomsfiske
- Petro-Øst
- Det ble også søkt RUP-midler fra fylkeskommunen til prosjektering av Nordmansen Industriområde. Dette ga en uttelling på kr 500 000,- Prosjekteringsarbeidet er lagt ut på Doffin og det er inngått kontrakt med Asplan Viak. Prosjekteringsarbeidet vil starte i 2020 og være ferdig neste år.
- Det er inngått avtale med Odd Elvebø om kartlegging av interessenter og promotering av prosjektet.

Organisering av næringsarbeidet:

Næringsutvalget består i dag av følgende personer:

Fra politisk: Sigurdur Hjaltsted, Inga Manndal (vara), Ausra Johannessen, Asgeir Hoddevik (vara), Robin Nilsen, Lisbeth Sandtrøen (vara).

Fra næringslivet: Marius Nilsen Mehamn, Bente Aust Langfjordnes, Ann Tove Nygård (vara), Tonje Kristiansen (vara).

3. Statlig styringssignal og rammebetingelser

Gamvik kommune leverer gode tjenester til sine innbyggere og er en attraktiv kommune for befolkningen og næringsliv. Kommunen er sårbar med hensyn til å rekruttere personell til samfunnsviktige posisjoner med formell kompetanse og derfor er det viktig å søke samarbeid med andre kommuner for å dekke kommunens behov og for å imøtekomme lovkrav som gjelder.

Kommunens frie disponible inntekter viser en økning på kr 3.641.216,- fra 2018 til 2019.

Driftsutgiftene har økt med kr 4.512.619,- fra 2018 til 2019.

Økonomien er tilpasset behovene, men fremover må det forventes at inntektene ikke øker i samme takt som utgiftene så behov for kostnadsreducerende tiltak må iverksettes.

4. Forhold av betydning/befolkning

Folketall

	01.01.2014	01.01.2015	01.01.2016	01.01.2017	01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020
0 - 5 år	61	53	53	49	55	63	64
6 - 15 år	90	89	85	82	85	80	69
16 - 19 år	62	55	51	58	40	42	42
20 - 66 år	706	733	762	797	770	770	739
67 - 79 år	144	152	157	113	161	165	166
80 +	35	34	31	38	42	49	52
I alt	1098	1116	1139	1137	1153	1169	1132
Endring %	3,29 %	1,64 %	2,06 %	-0,18 %	1,41 %	1,39 %	-3,17 %

(Kilde: SSB)

Folketilvekst

	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019
Fødselsover-/underskudd	-4	0	-4	-5	1	-13
Netto tilflytting	22	23	0	20	16	-24
Folketilvekst (SSB)	18	23	-2	16	16	-37

*Det kan være noe avvik i summering av folketall i tabellene, blant annet for 2016, 2017 og 2018. Årsaken kan være at noen meldinger om fødte, døde og flyttinger ikke ble meldt tidlig nok til å komme med i årsstatistikken som viser endringstall og dermed folketallet. (Kilde: SSB)

Statistikken fra SSB viser at innbyggertallet pr. 01.01.2020 er 1132 personer. Det er 37 personer færre enn samme dato 2019, og tilsvarer en nedgang på 3,17 %. Kommunen har hatt en nedgang i folketallet fra år 2000 og fram til år 2011 fra 1288 innbyggere til 994 innbyggere. Størst nedgang er det i aldersgruppen 6-15 år og 20-66 år. SSB viser at det er både negativt fødselsoverskudd og netto tilflytting.

5. Økonomi

5.1 Budsjett

Budsjettet for sektorene i Gamvik kommune viser et samlet negativt budsjettavvik på kr 969.105,- Det er ikke budsjettert med momskompensasjon – hverken utgifter eller inntekter, da disse alltid er lik. Tabellen tar utgangspunkt i netto driftsbudsjett for hver enkelt sektor i kommunen, og regner derfor ikke med disponering avsetning bruk av fond. Den viser dermed mer- /mindreforbruk mellom revidert budsjett og endelig regnskap 2019.

Ansvar/sektor (alle tall i 1000 kr)	Regnskap 2019	Revidert budsjett 2019	Opprinnelig budsjett 2019	Mer- /mindreforbruk (-/+)
1.1 Fellesutgifter	6 202 890	6 541 953	2 414 954	339 664
1.2 Administrasjon	9 320 664	9 766 344	9 450 589	445 680
1.31 Undervisning	13 026 954	17 363 642	17 593 942	4 336 688
1.32 Barnehager	6 204 343	6 262 422	5 845 222	58 079
1.33 Sosial og barnevern	7 937 412	8 110 560	6 304 660	173 148
1.34 Helse	41 255 200	37 347 487	35 276 965	-3 907 713
1.35 Kultur	632 240	1 036 579	961 585	404 339
1.3533 Frivillighetssentralen	788 803	825 901	952 601	37 098
1.4 Teknisk	5 404 662	4 830 438	5 512 838	-574 224
1.46 Kommunale bygg	6 103 687	5 319 907	5 554 407	-783 780
1.5 Tilskuddsformidling	2 091 537	2 064 750	2 064 750	-26 787
1.51 Næring	166 043	766 061	1 112 061	600 018
1.6 Prosjekter	393 928	426 500	100 000	32 572
1.7 Skatt og rammetilskudd/øvrige	15 076	-150 000	1 253 600	-165 076
SUM	99 543 439	100 512 544	94 398 174	969 105

*Utgifter knyttet til refusjoner er trukket ut av tabellen.

Forklaring større budsjettavvik driftsregnskapet

Fellesutgifter

Mindreforbruk: Kr 339.664,-

Kr 100 000,- mer utbetalt i refusjoner fra fylkeskommunen enn budsjettert. Mindre utbetalt i KS kontingent/ Øst Finnmark Regionråd enn budsjettert, kr 65 518,- Mindre forbruk kontrollutvalget (kjøp av tjenester)enn budsjettert, kr 34 745,- Mindre forbruk på revisjon (kjøp fra andre) enn budsjettert kr 63 000,-

Sum årets premieavvik for KLP og SPK var kr 3.759.498,- til gode, med amortisering av tidligere års premieavvik på kr 1.763.602,- I sum har dette en positiv innvirkning på regnskapsresultatet med kr 1.995.896,- Dette er ingen reell inntekt, men påvirker resultatet positivt.

Administrasjon

Mindreforbruk: Kr 445.680,-

Det er utbetalt kr 100 000,- mindre i yrkesskadeforsikring enn budsjettert. Sykelønnsrefusjoner er høyere enn budsjettert. Også pensjonsutgiftene endte kr 413.587,- lavere enn budsjettert.

Undervisning

Avviket mellom revidert budsjett og regnskap for voksenopplæringen har sin forklaring i mindre statlig refusjon enn budsjettert. Statlig refusjon gis på bakgrunn av antall deltakere i voksenopplæringen. Antallet kan variere og dermed også den statlige refusjonen. Utgiftene til lønn er den samme uansett antall deltakere. En deltaker og 10 deltakere medfører samme lønnsutgift.

PPD er et interkommunalt selskap der Gamvik kommune samarbeider om tjenesten, og kommunen har sin andel av tjenesten. I deler av året har noe av stillingshjemmelen stått ubenyttet samt gitt noe refusjon fra nav. Det er derfor i år et positivt avvik på dette ansvaret

Regnskapet for skoleadministrasjon viser et positivt avvik. KLP har avvik mellom budsjett og regnskap. Det er budsjettert mer enn hva som er gått med. Fra fylkeskommunen er det kommet en refusjon som det ikke var med i budsjettet.

Regnskapet felles undervisning viser et positivt avvik. Hele avviket skyldes større statlige refusjoner enn budsjettert. Dette henger sammen med stipend og vikarordning i forbindelse videreutdanning fra Udir. Først må lærere søke. Tildeling skjer i mai/juni ut i fra den ordningen som er tildelt. I budsjettprosessen er det ikke mulig å vite om vi får stipend eller vikarordning, eller noe i det hele tatt i forbindelse med videreutdanning. Det er derfor ikke mulig å få samsvar mellom budsjett og regnskap her. Vi liker positive avvik best.

For alle skolene er det overbudsjettert til statens pensjonskasse (SPK). Ved Mehamn skole utgjør det kr 515.000,- I tillegg er sykelønnsrefusjonen kr 221.000,- mer enn budsjettert. SPK og ref. fra nav utgjør til sammen 736.000,- Justeres budsjetter tilsvarende vil det være samsvar mellom regnskap og budsjett. Skjånes skole gikk fra en lærerstilling stilling med høy lønn. Denne stillingen ble besatt av en lærer uten godkjent utdanning.

Flyktninger:

Dette ansvarsområdet har mange løse variabler. Refusjoner står i forhold til antall flyktninger samt hvor lenge de har vært i landet. Tilskuddet går ned fra år til år. I perioden skal kommunen dekke kostnader til opplæring og/eller introduksjonsstønad. Introduksjonsstønad gis i en periode, men bortfaller ved ordinær jobb. I tilskuddsordningen ligger det en tilleggstilddeling til små kommuner, som oss. Dette tilskuddet skal være med å smøre hele organisasjonen til beste for arbeidet på dette området. Pengene er brukt, men ikke regulert

over til de ansvarene som har hatt kostnader, som barnehagen. Resultatet viser at tildelte midler er disponert etter intensjonen og den ekstra tildelingen er gått til den bufferen den er tiltenkt.

Barnehager

For barnehagene kan bemanningssituasjonen være vanskelig. Bemanningen styres ut i fra bemanningsnorm til barnehagen. Denne bemanningsnormen er rigget slik at ett barn kan utløse en hel stilling. Barnehagen har hatt merforbruk til vikarer. Dette skyldes stor aktivitet på ulike områder samt en del sykefravær. Refusjon fra nav og kostnader av vikar har et negativt avvik. Gamvik barnehage har et positivt avvik som knyttes mot høyere inntekter fra foreldrebetalingen. I tillegg er noe av aktivitetsgraden belastet Mehamn barnehage uten at det er foretatt budsjettregulering mellom barnehagene.

Sosial og Barnevern

For NAV og sosialtjenesten er det et avvik for 2019 i form av overforbruk totalt sett i forhold til opprinnelige budsjett. Tendensen, sett i forhold til de siste års forbruk, er nedadgående. Utbetaling av sosialhjelp var i 1. halvår på rundt 1,2 mill. kroner mens det i 2. halvår var på rundt 1 mill. kroner.

På bakgrunn av lang tid for å rekruttere en ny ansatt, måtte det leies inn konsulent for å drifte sosial saker.

Nordkyn barnevernstjeneste viser et mindreforbruk på kr 105.828,- i forhold til revidert budsjett. Lønnsutgifter som fastlønn, faste tillegg, variable tillegg og lønn avlastningshjem må ses under ett. Dette på grunnen av feilføringer. Samlet lønnskostnader viser et mindreforbruk på kr 1.904,-

Det er brukt mer på enn budsjettet på overtid Gamvik med kr 20.446. Lønnsutgifter i forbindelse med økt arbeid på 3310 Fosterhjem.

Det er brukt noe mer enn budsjettet på opplæring /kurs, datautstyr og leasingkostnader på tjenestebil.

Kr 77.550,- mindre på KLP enn budsjettet. Økte inntekter: Sykelønnsrefusjon kr 16.436,- og refusjon fra Lebesby på kr 12.535,-

Barneverntjenesten samlet hadde i 2019 et samlet mindreforbruk på kr 215.310,-

Helse

Merforbruk: Kr 3.907.713,-

Skyldes i hovedsak økte utgift og reduser tilskudd for ressurskrevende brukere. Det var og budsjettet feil med henhold til ressurskrevende brukere, hvor kjøp av tjenester endte kr 2.852.690,- over regulert budsjett. Det gis mindre tilskudd enn antatt, hvor kommunen fikk kr 1,4 mill mindre enn regulert budsjett. Økte lisenser på grunn av velferdsteknologi. Derimot endte pensjon for helsesektoren hele kr 1.302.131,- lavere enn budsjett.

Teknisk

Merforbruk: Kr 574.224,-

Årsaken er generelt merforbruk på bygningsdrift, diverse vedlikehold og brannvern, noe som skyldes for optimistisk budsjettregulering høsten 2019.

Kommunale bygg har et merforbruk på kr 783.780,-

Dette kommer i hovedsak fra lønn renhold, strøm og renovasjon for bygningene.

5.2 Driftsregnskap

Resultat

Årsresultatet for Gamvik kommune 2019 endte med et mindreforbruk på kr 33.950,-

Resultatet 2019 påvirkes av flere vesentlige faktorer.

Inntektssiden er preget av høyere skatteinntekter enn budsjettert. Videre fikk kommunen kr 1,4 mill mindre overføring med krav til motytelse for ressurskrevende brukere. Renteutgiftene var lavere enn forventet, men må veies opp mot noe høyere avdragsutgifter enn budsjettert. Utgiftssiden er i tillegg belastet med kr 493.000,- økt avsetning til selvkostfond for vann, etter konklusjon fra forvaltningsrevisjon av selvkostregnskapet. Pensjon er en annen vesentlig faktor med lavere pensjonskostnad og høyere premieavvik enn forventet. Ved årets slutt viste beregningene et premieavvik på kr 3,7 mill. Dette er ikke penger kommunen får, men påvirker allikevel resultatet positivt.

Sammenlignet med 2018 har kommunen generelt sett hatt høyere inntektsnivå, lønnsnivå og utgiftsnivå i 2019. Regnskapet viser negativt brutto driftsresultat på kr 1,3 mill og viser at kommunen hadde større driftsutgifter enn driftsinntekter, uten å regne med finanstransaksjoner. Regner vi med finanstransaksjoner, herunder renter og avdrag, får vi et negativt netto driftsresultat på drøye 2,8 mill.

Disposisjonsfondet hadde en inngående balanse 2019 på kr 2.773.057,- I 2019 ble det ikke avsatt ytterligere midler til disposisjonsfond, utover avsetning av overskudd fra 2018 på kr 839.289,- I opprinnelig årsbudsjett 2019 var det budsjettert bruk av disposisjonsfond på kr 962.681,- for å få budsjettet i balanse. Etter bokføring av vedtatt bruk for regnskapsåret 2019, er utgående balanseført saldo for disposisjonsfondet kr 0,-

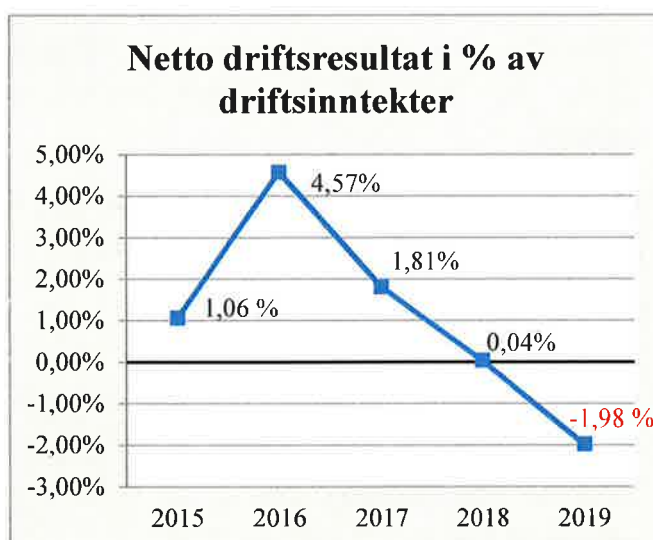
Økonomisk oversikt driftsregnskapet (Beløp i 1000)	2015	2016	2017	2018	2019
Driftsinntekter	136 220	141 407	140 677	138 070	140 927
Driftsutgifter	133 934	134 376	137 612	137 742	142 255
Brutto driftsresultat	2 286	7 030	3 065	328	-1 327
Eksterne finansinntekter(Renteinntekter, utbytte m.m.)	631	605	410	403	729
Eksterne finansutgifter(Renteutgifter, avdrag m.m.)	7 277	7 455	7 897	8 093	9 498
Netto eksterne finansposter	-6 646	-6 850	-7 487	-7 690	-8 769
Motpost avskrivninger	5 810	6 283	6 970	-7 415	7 307
Netto driftsresultat	1 450	6 464	2 547	53	-2 790
Netto avsetninger	-846	-2 874	-1 429	-787	2 823
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk(+/-)	603	3 590	1 118	839	33

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter **1,06 %** **4,57 %** **1,81 %** **0,04 %** **-1,98 %**

**Positive og negative tall skilles ikke på ved inntekter og utgifter, men er hensyntatt i summeringene. Dette for at oversikten skal bli lettere forståelig.*

***Anbefalt å ligge mellom 2 og 4 %.*

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter for Gamvik kommune i 2019 er -1,98 %. Anbefalt nedre grense er 1,75 % resultat i forhold til driftsinntekter. Dette er et viktig nøkkeltall da det sier noe om forholdet mellom inntekter og utgifter, og hva kommunen sitter igjen med av driftsinntektene når alle driftsutgiftene inkl. netto renteutgifter og avdrag er trukket fra. Nøkkeltallet viser dermed handlingsrommet kommunen har for å takle uforutsette endringer, samt mulighet for å bygge opp eventuelle reserver som disposisjonsfond.

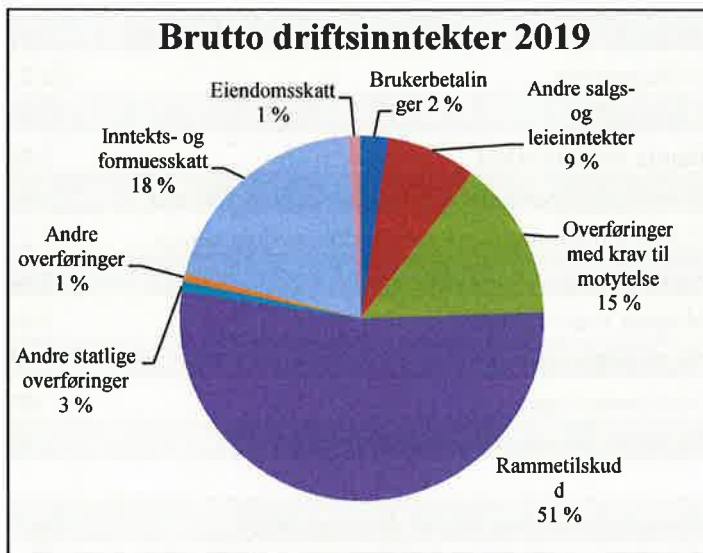
Inntekter

	31.12.2018	31.12.2019	Differanse
Brukerbetalinger	-3 043 786	-3 359 851	316 065
Andre salgs- og leieinntekter	-10 803 729	-11 403 309	599 580
Overføringer med krav til motytelse	-21 752 706	-19 678 383	-2 074 323
Rammetilskudd	-71 294 655	-74 481 604	3 186 949
Andre statlige overføringer	-2 635 124	-1 309 091	-1 326 033
Andre overføringer	-596 513	-971 580	375 067
Inntekts- og formuesskatt	-26 285 365	-28 085 819	1 800 454
Eiendomsskatt	-588 226	-581 756	-6 470
Eiendomsskatt boliger og fritidsboliger	-1 069 587	-1 055 903	-13 684
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0
Sum driftsinntekter	-138 069 690	-140 927 296	2 857 604

De frie inntektene til kommunen, altså rammetilskudd og skatteinntekter, økte i 2019 med ca. kr 5 mill i forhold til 2018. Kommunen hadde en mindreinntekt på kr 2 mill fra overføringer med krav om motytelse, som gjelder ressurskrevende brukere.

Brutto driftsinntekter 2019 var totalt kr 140.927.296,- Dette var kr 2,8 mill høyere enn 2018, og tilsvarer en økning på 2 %. Økningen skyldes i hovedsak økt rammetilskudd og høyere skatteinntekter.

Sykelønsrefusjon var totalt 3.996.673,- for Gamvik kommune i 2019. Av dette ble kr 446.431,- tapsført.

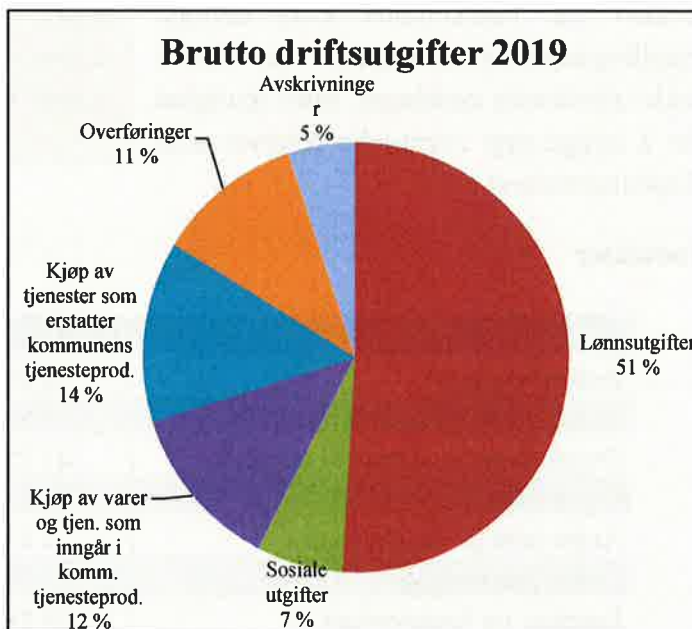

	2018	2019
Sykelønsrefusjoner	4 396 849	3 996 673
Tapsføring	-129 036	-446 431
Sum sykelønsrefusjon	4 267 813	3 550 242

Eiendomsskatten for 2019 utgjorde totalt kr 1.637.659,- hvorav kr 1.055.903,- kommer fra boliger og kr 581.756,- fra annen eiendom.

Utgifter

Brutto driftsutgifter for 2019 var totalt kr 142.254.599,- Det er en økning på kun kr 4,5 mill fra 2018. Lønn og sosiale utgifter står for den største delen av driftsutgiftene i kommunen og utgjør tilsammen 58% av brutto driftsutgifter. Dette er en økning på kr 3,5 mill fra 2018. I tillegg har kommunen flere internt fordelte lønnsutgifter, innenfor renhold, vedlikehold etc. som inngår i kommunal tjenesteproduksjon.

5.3 Investeringsregnskap

Det ble investert kr 13.639.917,- i anleggsmidler i 2019. Dette er kr 5.948.833,- lavere enn total bevilget investeringsramme på kr 19.588.750,- Dette skyldes i stor grad enkeltprosjekt som Normannseth industriområde, industriområde Skjånes, bolig med bistand, samt diverse teknisk drift. Årsaken kommer av at administrasjonen ikke har hatt ressurser til å sette i gang alle investeringsprosjektene, som følge av utfordringer med blant annet bemanningssituasjon.

Merforbruk på investering barnehage kommer som følge av påløpte utgifter i 2019 for oppstart bygging ny barnehage, hvor vedtatt budsjett er innarbeidet i økonomiplanen fra 2020. Merforbruk Teknisk administrasjon gjelder investering Enøk kommunale bygg hvor budsjett er plassert under Felles vedlikeholdsteam. Merforbruk Parker og Grøntanlegg kommer av momskompensasjon for snøskjermer som ikke har fulgt utgiftene ved flytting av posterte utgifter. Merforbruk Kommunale vannverk skyldes større kostander i forbindelse med prosjekt ny vannledning i værveien til flyplassen.

Kommunen som sådan har et sterkt behov for oppgradering av IKT, på flere områder. I løpet av 2019 har kommunen innhentet tilbud for nytt sak- og arkivsystem. Etter anbudsrunde er det inngått avtale om kjøp av nytt system, men leveransen er ikke tidfestet av leverandøren. Det er fortsatt stort behov for investeringer innenfor IKT.

Fordeling investeringsbudsjett til prosjekt 2019

Prosjekt/investering	Regnskap 2019	Revidert Budsjett	Rest bevilget inv.budsjett
Felles undervisning	265 149	687 500	422 352
Sykehjem/Sykestue	227 155	312 500	85 345
Hjemmetjenesten	448 201	625 000	176 799
Teknisk administrasjon	110 573	-	-110 573
Industriområde Skjånes	-	-	-
Normannseth Industriområde	452 613	1 250 000	797 388
Parker og Grøntanlegg	165 754	-	-165 754
Snøskjermer	840 079	1 250 000	409 921
Kommunale Vannverk	7 161 713	6 800 000	-361 713
Kommunalt Avløpsnett	-	750 000	750 000
Basseng Mehamn	-	-	-
Basseng Skjånes	286 875	250 000	-36 875
Mehamn Barnehage	670 744	-	-670 744
Omsorgsboliger	69 948	70 000	52
Felles vedlikeholdsteam	-	593 750	593 750
Driftsbygninger teknisk	137 322	125 000	-12 322
Bolig med bistand	2 803 793	6 875 000	4 071 208
	13 639 917	19 588 750	5 948 833

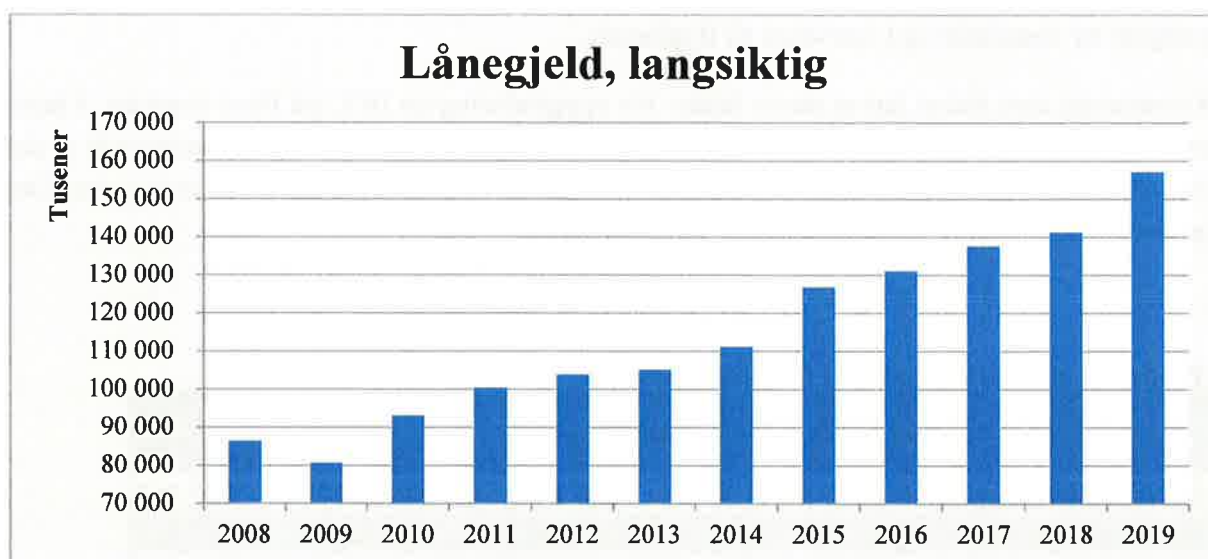
*Etableringslån er tatt ut av oversikten.

5.4 Gjeld

Gamvik kommune har en lånegjeld på kr 131.266.269,- I tillegg kr 25.968.759,- i Husbanken som videre er lånt ut i form av startlån. Låneopptak i 2019 var på totalt kr 24.050.000,- hvorav kr 6.000.000,- er Husbanklån. Gamvik Nordkyn Havn KF har en lånegjeld på totalt kr 29.296.720,- Total lånegjeld for kommunen inkl. havna er derfor kr 186.531.748,- per 31.12.2019.

	2015	2016	2017	2018	2019
Netto lånegjeld*	107 965 150	111 711 690	118 824 591	119 731 760	131 266 269
Brutto driftsinntekter	136 219 904	141 406 665	140 676 669	138 069 690	140 927 295
Netto lånegjeld i % av driftsinntekter	79,26 %	79,00 %	84,47 %	86,72 %	93,14 %

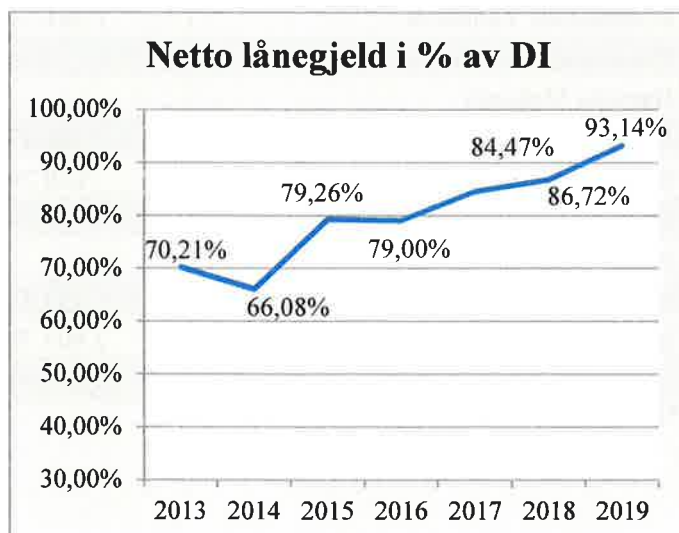
*Netto lånegjeld er unntatt Husbanklån og sosiale lån.

Gjeldsutviklingen til kommunene har gradvis økt de siste årene. Netto lånegjeld i % av driftsinntekter (Gjeldsgrad) er i 2019 på 93,14 %. Gjeldsgrad som er 100 % eller høyere ansees som risikabelt med tanke på å kunne videreføre tjenestetilbud, for eksempel ved økt rente eller redusert inntekt.

Kommunene benytter seg i meget liten grad av kortsiktig gjeld. Kommunen har en kassakreditt med vedtatt maks grense på kr 20 mill. Kassakreditten har ikke vært i bruk i 2019. Et viktig fokus fremover burde være styrking av egenkapital slik at kommunen ikke trenger å ha kassakreditt som nærmeste likviditetsreserve.

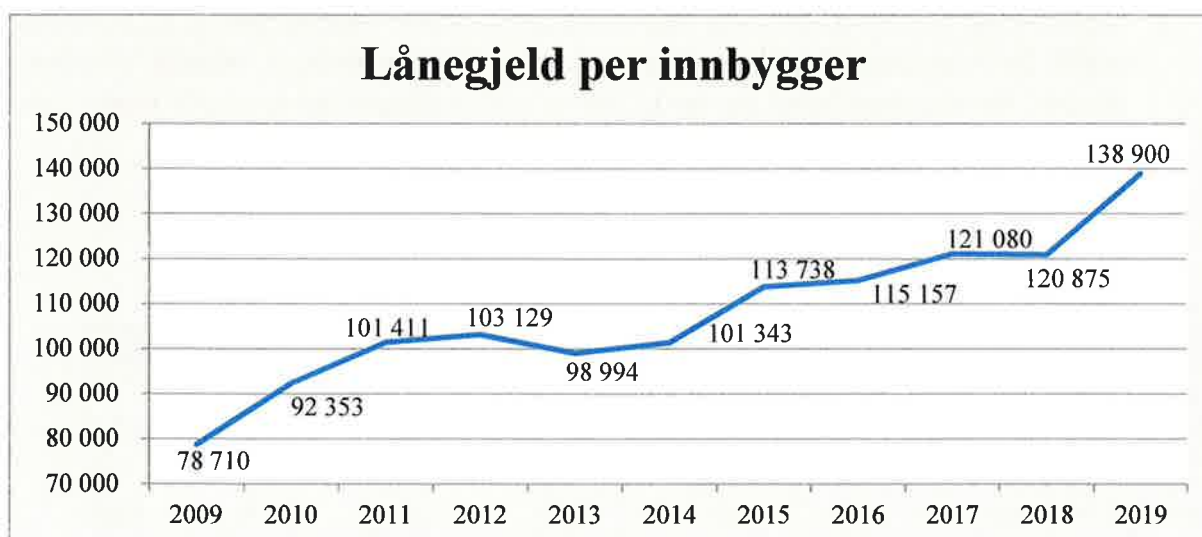
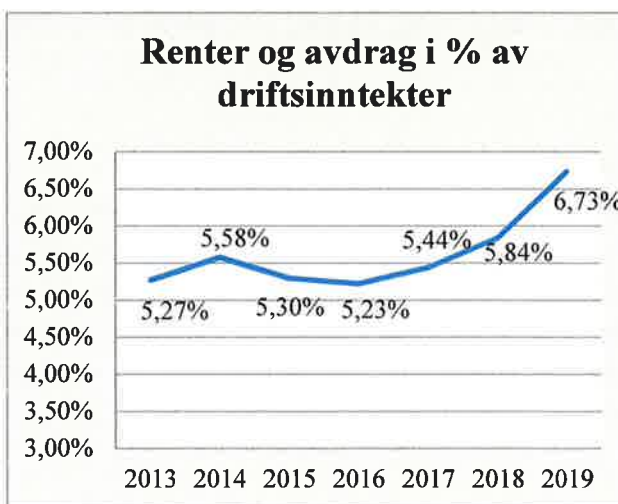
Gjelden til kommunen består hovedsakelig av langsiktig gjeld, og

har dermed lavest mulig rente. Og som det kommer frem av tabellen over, har kommunen kun lån i Kommunalbanken og Husbanken. Lav rente over tid for den langsiktige lånegjelden har ført til lave renteutgifter. Dette kommer til syne i sum renter og avdrag som har ligget stabilt de siste årene til tross økt lånegjeld.

I tråd med finansreglementet hadde Gamvik kommune ved utgangen av 2019 25 % av låneporteføljen bundet i fastrentelån, fordelt over 3, 5 og 7 års bindingstid. Rentenivå var forventet å øke, men som følge av Covid-19 har Rentenivå i begynnelsen av 2020 sunket til et historisk lavt nivå, med styringsrente på 0,0 %. Hvor lenge dette vil vedvare er vanskelig å anslå. Tatt i betraktning dagens gjeldsnivå og stadig økt lånegjeld, gir dette allikevel rom for bekymring

ettersom de totale rentene og avdragene vil gi et merkbart utslag på budsjettet fremover. Det er derfor viktig at kommunen fremover forsøker å dempe gjeldsveksten for å være bedre rustet for en renteoppgang.

5.5 Pensjon og premieavvik

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK). Kommunens likviditet påvirkes av at kommunene siden 2002 har vært nødt for å inntektsføre premieavviket som oppstår mellom innbetalt pensjonspremie til pensjonskassene og aktuarberegning. Dersom betalt pensjonspremie overstiger pensjonskostnaden, blir det et positivt premieavvik som skal inntektsføres det året det oppstår. Dette er ikke reelle penger men ”monopolpenger” og skal henholdsvis

inntektsføres/utgiftsføres året det oppstår og siden utgiftsføres over 15/10/7 år. Dette gjelder alle kommuner, og Gamvik kommune må ta hensyn til dette i sine økonomiske disposisjoner.

Årets premieavvik er kr 3.759.498,- til gode, og amortisering av tidligere års premieavvik kr 1.763.602,- I sum har dette en positiv innvirkning på regnskapsresultatet med **kr 1.995.896,-**. Dette er ingen reell inntekt, men påvirker resultatet positivt.

5.6 Likviditet og arbeidskapital

Likviditet er kommunens betalingsevne og måles ved å beregne likviditetsgraden. Likviditeten til Gamvik kommune er stort sett uendret fra 2018 til 2019, og holder seg over anbefalt nivå av hva som regnes som god likviditet. Likviditeten har styrket seg gradvis de siste årene, men det er viktig å bemerke at kommunen samtidig har bundet opp nye midler i ubrukte lånemidler. Gamvik kommune har en liten økonomi og er sårbare ved at små endringer kan ha stor innvirkning på likviditeten.

- Likviditetsgrad 1, viser forholdet mellom alle omløpsmidlene og kortsiktig gjeld. En tommelfingerregel her er at denne burde være større enn 2.
- Likviditetsgrad 2 viser forholdet mellom de mest likvide omløpsmidlene og kortsiktig gjeld. De mest likvide omløpsmidler er verdier som er mulig å omsette tilnærmet direkte, for eksempel kasse og bank. Her er tommelfingerregelen at den burde være større enn 1.

Likviditetsgrad

	2015	2016	2017	2018	2019
Likviditetsgrad 1. Resultatet burde være >2	1,56	2,42	1,85	2,10	2,17
Likviditetsgrad 2. Resultatet burde være >1	0,39	1,77	1,52	1,75	1,82

Arbeidskapital er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld i balansen. Den viser hvor stor andel av omløpsmidlene som er finansiert med kortsiktig gjeld, og er et viktig mål for likviditet. I tabellen nedenfor har vi beregnet arbeidskapitalens driftsdel, ved å trekke fra bundne fond og ubrukte lånemidler.

Likviditeten holder seg på tilnærmet samme nivå fra 2018 til 2019. I likhet med likviditetsberegningene er hovedårsaken til endringen i arbeidskapitalen endringene på

kassakredittkontoen. Nedenfor viser tabellen arbeidskapitalens driftsdel i % av kommunens totale driftsinntekter, sammenlignet de siste fem år.

Oversikt arbeidskapital

	2015	2016	2017	2018	2019
Omløpsmidler	38 474 495	42 048 194	38 676 320	43 677 545	47 328 685
Kortsiktig gjeld	24 669 615	26 457 278	20 931 139	20 820 644	21 797 247
Bundne fond	5 196 140	6 111 500	5 546 968	5 999 714	6 330 910
Ubrukte lånemidler	11 264 301	5 822 100	5 858 067	11 487 889	18 027 106
Arbeidskapitalens driftsdel	-2 655 561	3 657 316	6 340 147	5 369 298	1 173 422
Brutto driftsinntekter	136 219 904	141 406 665	140 676 669	138 069 690	140 927 295
Arbeidskapitalens driftsdel i % av driftsinntektene	-1,95 %	2,59 %	4,51 %	3,89 %	0,83 %

6. Likestilling

Ved utlysning av ledige stillinger, oppfordrer vi der det er naturlig at det kjønn som er underrepresentert søker stillingen. Likestilling i kommunen er viktig i forbindelse med rekrutteringsmulighetene. Siden det er vanskelig å rekruttere til stillinger med krav til høyrer utdanning må vi si oss fornøyd derom vi klarer å rekruttere innenfor gitt krav til kompetanse.

7. Etikk

Kommunen har etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte. Kommunen har et arbeid å gjøre for at disse bevisstgjøres, implementeres og etterlevs. Dette arbeidet vil bli forsterket fremover, og det vil bli fremlagt til politisk behandling i 2020.

8. Internkontroll

Kommunen har skiftet ut sitt mangelfulle internkontrollsystem med kommuneforlagets kvalitetsstyringssystem. I systemet ligger det sentrale håndbøker som kvalitet, personal, HMS og personvern. Systemet inneholder et avvikssystem hvor brukeren enkelt kan melde avvik. Systemet blir tatt i bruk vår 2020.

9. Sykefravær

Gamvik kommune har over mange år hatt høyt sykefravær. Høyt sykefravær er til ugunst for tjenestemottakerne våre, for arbeidsmiljøet, for den enkelte medarbeider og for kommunen som sådan. Det ble gjennomført sykefraværprosjekt i 2017 og vi ser nå en positiv trend som følge av dette. Innføringen av digitale sykemeldinger, digital oppfølgingsplan og digitale refusjonskrav for sykepenges har skapt noen utfordringer. Det ble fra sentral hold inngått ny avtale om inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen) på slutten av 2018. Denne er gjeldende for oss, og det skal ikke inngås lokal avtale slik det ble gjort tidligere. Vi har avklart lokalt videreføring av tidligere egenmeldingsregler.

Som tabellen viser holder sykefraværet seg på tilnærmet samme nivå som 2018.

	2015	2016	2017	2018	2019
Korttid < 16 dager	1,52 %	1,48 %	2,16 %	2,61 %	1,99 %
Langtid > 16 dager	10,46 %	9,0 %	6,66 %	5,72 %	6,31 %
Totalt	11,98 %	10,48 %	8,82 %	8,33 %	8,30 %

10. Andre kommunale utfordringer

Kommunens økonomi er svært skjør og sårbar. Det er ikke lengere et stort potensiale å hente ut ytterligere innsparinger innenfor de ulike sektorene. Det betyr at kommune må arbeide for å stabilisere og redusere driften. Fortsatt har kommunen et etterslep i administrasjonen for å komme ajour med system rettede, organisatoriske oppgaver. Det skyldes mangel på ressurser i administrasjonen, noe som har forverret seg i 2019. Administrasjonen er navet i kommunen, og er premissleverandør for de tjenesteytende ledd. Det er behov for en generell styrking av administrasjon og kompetanseheving. Rekrutering av personell til kommunens tjenesteytende ledd pågår kontinuerlig og er svært viktig. På sikt bør det være et sterkere backup system for å sikre drift ved plutselig bortfall av nøkkelpersonell. Det er nødvendig at oppbyggingen av administrasjonen fortsetter for at kommunen skal innfri krav i henhold til lov og forskrift og være den styrken for utvikling av tjenestene for innbyggerne. Det er viktig at det gis legitimitet til ledelse på alle nivåer, at HMS arbeidet styrkes og at den digitale videreutviklingen fortsetter med uforminsket styrke. Til dette kreves det tverrsektorielle ressurser.